

Myria in actie 2022

Federaal Migratiecentrum
Centre fédéral Migration

INHOUD

1. Activiteiten	5
1.1. Bijstand aan personen	5
2.324 vragen in 2022.....	5
De belanghebbenden.....	6
1.2. Myria naar de rechtbank in dossiers mensenhandel of mensensmokkel	7
Nieuwe dossiers in 2022	7
In 2022 afgesloten dossiers.....	8
1.3. Myria naar de rechtbank ter verdediging van de grondrechten	11
Nieuwe dossiers in 2022	12
In 2022 afgesloten dossiers.....	12
1.4. Analyse, data en onderzoeken	12
Analyseren van en rapporteren over migratiestromen.....	12
Onderzoek stimuleren.....	14
1.5. Myria netwerkt op nationaal niveau	15
Federale regering	15
Federaal parlement.....	15
Samenwerking met Unia	17
Samenwerking met het FIRM.....	18
Samenwerking met verschillende mensenrechteninstellingen.....	19
Contactvergadering Internationale bescherming.....	20
Juridische werkgroep Agentschap Integratie en Inburgering.....	20
Move-coalitie	20
Platform over het verkrijgen van de Belgische nationaliteit	20
Comité P.....	20
Interdepartementale Coördinatiecel ter bestrijding van mensensmokkel en mensenhandel.....	20
De centra voor slachtoffers van mensenhandel werkten samen met Myria in het kader van een ISF-project (FOD Binnenlandse Zaken)	21
Overige initiatieven	21
1.6. Myria netwerkt op internationaal niveau	21
UNHCR.....	21

Europees Migratienetwerk (EMN)	23
Rapportering aan de VN-Verdragsinstellingen	25
OESO	25
Informeel netwerk van nationale rapporteurs en vergelijkbare mechanismen op het gebied van mensenhandel.....	25
<i>Blue heart campaign</i>	25
Europees Netwerk van Nationale Mensenrechteninstellingen (ENNHRI)	25
IOM.....	26
Internationale delegaties	26
Europese Commissie – Meeting <i>Bodies of free movement of workers</i>	26
Benelux Unie	26
2. Over Myria – Institutionele situatie	27
3. Financieel overzicht	28

Voorwoord

Onze terugblik op 2022 is sterk getekend door wat 2022 heeft getekend: de uiterst precaire situatie op tal van plekken – in Brussel vooral – ten gevolge van de opvangcrisis. Die crisis heeft ernstige mensenrechtenschendingen aan het licht gebracht en een steeds bredere, schrijnendere problematiek gebaard van ongezondheid, onveiligheid en mensontering. Op het domein van mensenhandel en uitbuiting van werknemers heeft de Borealis-zaak tekortkomingen in de aanpak en het systeem blootgelegd, waardoor vele tientallen getroffen werknemers in de steek zijn gelaten op een uiterst kwetsbaar moment. De oorlog in Oekraïne bracht een enorme mobilisatie op gang voor de opvang en bescherming van mensen op de vlucht, maar stelde ook kwesties op scherp over de impact op mensenlevens van de verschillen in beschermingsprocedures. Deze drie crisissen bepaalden in sterke mate de context waarin Myria in 2022 zijn opdrachten heeft vervuld, omdat ze aanpassingen vergden, zowel operationeel als bij het ontwikkelen van noodzakelijke en passende analyses, acties en aanbevelingen. Het meeste daarvan zal u terugvinden in het *Jaarverslag Migratie in cijfers en in rechten 2023* en in het *Jaarverslag Mensenhandel en mensensmokkel 2023*.

Rapportering blijft immers een kernactiviteit en dat voor de drie hoofdopdrachten van Myria: met grote inzet cijfers, feiten, evoluties, bakens en aanbevelingen op een coherente manier brengen, ten behoeve van alle actoren die het beleid maken of beïnvloeden. Bijzondere aandacht voor de diversificatie van het doelpubliek zorgt ervoor dat niet alleen partners en professionals uit de wereld van de migratie en de strijd tegen mensenhandel en mensensmokkel worden bereikt, maar ook een breder publiek. Daarnaast diversifieerde het format van de publicaties alsook de toegankelijkheid door alle publicaties in meerdere talen online te plaatsen. Tot slot informeert Myria met zijn nieuwsbrief, de Myriade, maandelijks – in het Frans en in het Nederlands – sinds 2019 ruimschoots 2.000 abonnees.

Alle publicaties van Myria zijn overigens gratis beschikbaar op papier of downloadbaar via <https://www.myria.be/nl/publicaties>.

Een werkingsjaar van een instelling vatten in cijfers en in woorden, dat is het opzet van dit activiteitenverslag van Myria. Zodoende legt de instelling verantwoording af voor het werk dat ze volbracht, opzette of betrachtte met de middelen die de overheid haar ter beschikking stelde. Elke dag gaat deze instelling aan de slag met het vertrouwen dat de wetgever geeft en heeft, dat voor een onafhankelijke instelling noodzakelijk is om te waken over de grondrechten van vreemdelingen, te informeren over migratiestromen en de strijd tegen mensenhandel en mensensmokkel te evalueren en te stimuleren.

Het zijn belangrijke opdrachten waarvoor de instelling instaat met heel veel actoren, eerstelijnsdiensten, niet-gouvernementele organisaties, onderzoekers, advocaten, maatschappelijk assistenten, burgers en dienstverleners.

De onafhankelijkheid van Myria vormt de “stevige grond” waarop zijn werking steunt. Een andere essentiële voorwaarde die de wetgever Myria oplegde bepaalt zijn unieke *modus operandi*: het voert zijn opdrachten uit in een geest van samenwerking en dialoog met alle betrokken overheids- en private actoren. Dit activiteitenverslag getuigt hopelijk op overtuigende en voldoende indringende wijze van deze samenwerking en van die dialoog.

In 2022 nam Myria ingetogen afscheid van Minister van Staat Paula D’Hondt-Van Opendenbosch. Als Koninklijk Commissaris voor het Migrantenbeleid sprak zij met luide en heldere stem. Drie instellingen zetten ook vandaag haar werk nog voort: Unia, het Steunpunt ter bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting en Myria. Maar zeker niet alleen deze instellingen. Inburgering, gelijke kansen, migratie en de strijd tegen mensenhandel, ... de thema’s zijn brandender dan ooit.

Met mevrouw D'Hondt dragen we een tijdperk ten grave. Zij begreep dat een sterk kader nodig was, maar ook dat maatschappelijke discussies rond gelijkheid, gelijkheid van kansen en meritocratie discussies zijn die nooit worden beslecht. Daarom ook legde ze haar oor te luisteren bij *grassroots* organisaties, zocht ze de directe dialoog op, altijd met hetzelfde doel: emanciperend werken, mensen aanspreken als de auteur van hun traject. Myria probeert dat tot vandaag mee uit te dragen.

Koen Dewulf

Directeur

1. ACTIVITEITEN

1.1. Bijstand aan personen

Bijstand aan personen is een wettelijke bevoegdheid van Myria, en deze dienstverlening bevindt zich samen met rapportage in het hart van zijn werking. Zo biedt Myria een juridische permanentie, waarbij zowel vreemdelingen als Belgen terechtkunnen met vragen over hun verblijfsprocedure en over hun rechten of deze van hun gezinsleden. Die consultaties gebeuren tijdens een bezoek – op afspraak –, per mail of telefonisch.

Naast een algemene telefonische permanentie twee keer per week, is er een specifieke detentiepermanentie waarbij personen in detentie of hun familieleden elke werkdag terechtkunnen met hun vragen. Daarbovenop is er een wekelijkse permanentie die specifiek is gericht op hulpverleners voor vragen rond gezinshereniging voor personen met een internationale beschermingsstatus.

In de loop van 2022 werden er acht personen geheel (drie) of gedeeltelijk (vijf) ingezet voor deze opdracht. Zij komen wekelijks samen om dossiers te bespreken en te overleggen met het oog op een meer structurele aanpak van bepaalde lacunes, knelpunten of probleemsituaties. De drie werknemers die zich volledig toeleggen op die individuele en structurele dossiers ontmoeten maandelijks medewerkers van andere organisaties die gelijkaardige opdrachten vervullen, zoals het Agentschap voor Integratie en Inburgering en enkele ngo's, voor intervisie. In 2022 zijn er rond structurele dossiers alvast nog meer synergieën gezocht. Ervaringen en vaststellingen tijdens het vervullen van deze opdrachten worden daarnaast geanalyseerd en beschreven met het oog op het *Jaarverslag Migratie in cijfers en in rechten* en de adviezen die Myria uitwerkt ten behoeve van onder meer het parlement.

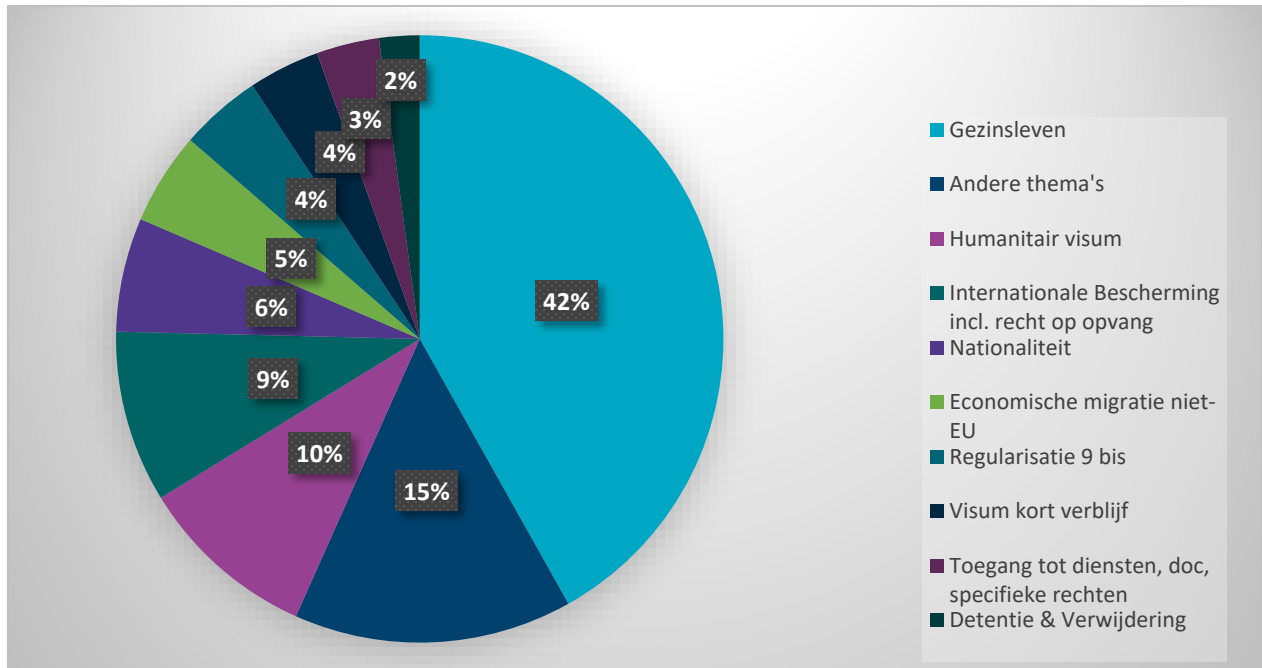
2.324 vragen in 2022

In 2022 werden er 2.324 vragen gesteld aan Myria: dat zijn zowel vragen om informatie als vragen om advies. Van deze 2.324 voorgelegde vragen hebben er 932 (40%) een (grondige) opvolging gevraagd.

Iemand kan zich door de jaren heen verschillende keren tot Myria wenden om zijn of haar situatie aan te kaarten. In 2022 ontving Myria zo 357 vragen van personen die eerder al kwamen aankloppen. 1.967 vragen kwamen van mensen die voor het eerst contact opnamen.

Van alle vragen hadden er 512 betrekking op de specifieke voorwaarden inzake gezinshereniging van personen die internationale bescherming genieten in het kader van de samenwerking met het UNHCR. Verderop in dit verslag, in het deel rond internationale samenwerking, staat een meer uitgebreide analyse van de adviesverlening en de bijstand voor deze doelgroep.

Van alle vragen die Myria in 2022 behandelde had 42% betrekking op het gezinsleven (een derde daarvan betrof gezinshereniging met een begunstigde van internationale bescherming). Daarna volgden met 10% het humanitaire visum (waarvan de helft vragen voor andere familieleden of de ouders van de persoon in België betrof) en met 9% "internationale bescherming en het recht op opvang" als courante topics. Vragen over nationaliteit (6%) en over economische migratie voor niet-EU-burgers (voornamelijk over de procedure inzake de *single permit*) (5%) vervolledigden de top 5.

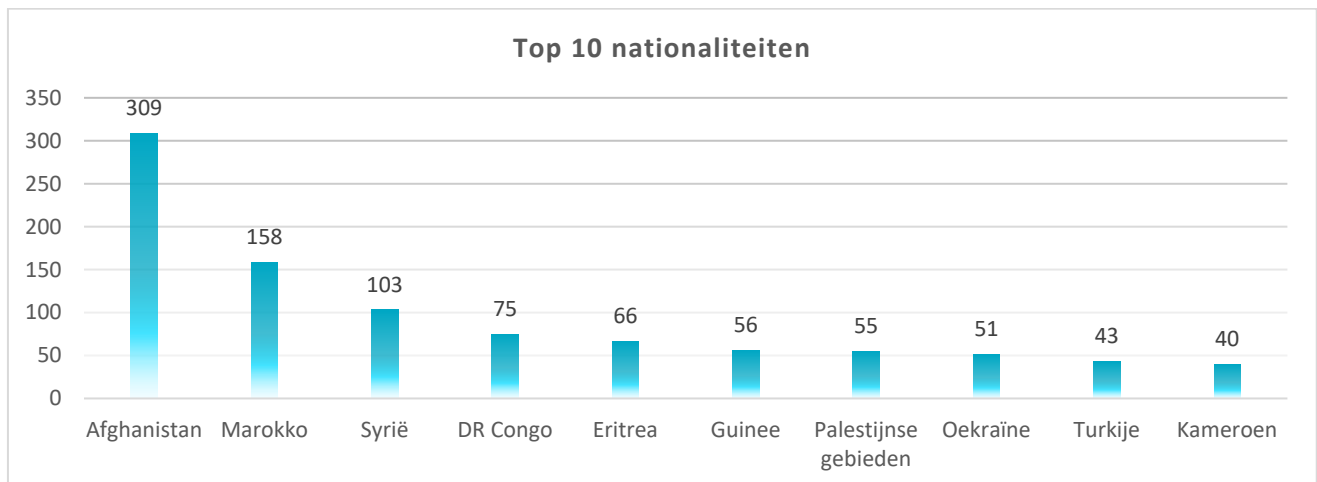
De belanghebbenden

Het aantal voorgelegde vragen loopt niet gelijk met het aantal belanghebbenden. Een belanghebbende kan op een bepaald ogenblik verschillende vragen voorleggen maar ook verschillende jaren na elkaar een beroep doen op Myria.

In 2022 waren er 2.241 belanghebbenden. Mannen vormden de meerderheid (59%) onder hen.

De overgrote meerderheid van de personen voor wie er in 2022 bij Myria werd aangeklopt waren derdelanders (96%). Net zoals de voorgaande jaren is er een duidelijk verband met de voornaamste herkomstnationaliteiten van verzoekers om internationale bescherming (Afghanen, Syriërs, Eritreeërs, Guineeërs en mensen uit de Palestijnse gebieden). Naast deze herkomstnationaliteiten springt ook het aandeel vragen van Marokkanen en Congolezen in het oog. Tot slot kwamen voor het eerst vragen van Oekraïners voor in de top 10.

4% van de belanghebbenden is Belg of EU-burger. Bij die laatsten gaat het in 2022 vooral om Fransen, Spanjaarden en Roemenen.

1.2. Myria naar de rechtbank in dossiers mensenhandel of mensensmokkel

Elk jaar stelt Myria zich burgerlijke partij in dossiers van mensenhandel of mensensmokkel. Het is daarvoor bevoegd op grond van de organieke wet, die het uitdrukkelijk de toestemming geeft op te treden op basis van de wet van 13 april 1995 houdende bepalingen tot bestrijding van de mensenhandel en van de mensensmokkel. In dit punt volgt een overzicht van de dossiers die het afgelopen jaar zijn geopend en van de dossiers die tijdens diezelfde periode zijn afgesloten.

Wanneer Myria zich burgerlijke partij stelt, is het volledig onafhankelijk. Het koninklijk besluit dat Myria de rol van rapporteur toekent noemt de burgerlijke partijstelling expliciet als een bron van expertise voor zijn rol als onafhankelijk rapporteur mensenhandel. Als leidraad bij die keuzes worden de volgende criteria gehanteerd: het symptomatische karakter van de zaak, met name in het kader van de rapporteringsopdracht van Myria, het belang van de verhoopte rechtspraak en de noodzaak van de rechtsvordering (ter ondersteuning van de slachtoffers bijvoorbeeld). Met elk optreden in rechte wil Myria, conform zijn wettelijke opdracht, ook een impuls verlenen aan de strijd tegen de mensenhandel.

Eind 2022 waren er nog 11 dossiers inzake mensenhandel en mensensmokkel hangende.

Nieuwe dossiers in 2022

In 2022 heeft Myria zich burgerlijke partij gesteld in vier nieuwe dossiers: twee inzake mensenhandel, een met inbreuken zowel inzake mensenhandel als inzake mensensmokkel en een inzake mensensmokkel.

❖ Mensenhandel – economische uitbuiting (regio Hasselt)

In een van de dossiers mensenhandel waarin Myria zich in 2022 burgerlijke partij stelde, ging het om economische uitbuiting van Zuid-Amerikaanse slachtoffers (Ecuador, Colombia) die als schijnzelfstandigen met (valse) Spaanse identiteitsdocumenten werden tewerkgesteld. Een Belgische zaakvoerder zou samen met zijn bouwonderneming tussen oktober 2019 en februari 2020 in de regio Hasselt meerdere werkrachten als schijnzelfstandigen uitgebuit hebben. Daarvoor werd er een constructie opgezet via uitbesteding aan Spaanse onderaannemers. Vijf werkrachten kregen het statuut van slachtoffer van mensenhandel.

❖ Mensenhandel – economische uitbuiting (Hasselt)

Het andere dossier mensenhandel waarin Myria zich in 2022 burgerlijke partij stelde, speelt zich eveneens af in Hasselt en vormt een typedossier van gedwongen arbeid waarin twee Bulgaarse bouwvakkers zouden zijn uitgebuit (nauwelijks of niet betaald, heel lange werkdagen en -weken, opsluiting, dreigen met foltering en hun identiteitsdocumenten werden afgenomen zodat ze niet konden ontsnappen). De feiten situeerden zich tussen mei 2020 en februari 2021.

❖ Mensenhandel en -smokkel (Antwerpen)

Het dossier met inbreuken inzake zowel mensenhandel als mensensmokkel werd geopend in Antwerpen en betreft een internationaal Afghaans smokkel- en prostitutienetwerk waarbij er onder meer verschillende niet-begeleide minderjarige Afghaanse jongens (tussen dertien en achttien jaar) seksueel werden uitgebuit. De verdachten en de slachtoffers communiceerden met elkaar via de socialemedia-app TikTok.

❖ Mensensmokkel (Brugge)

Het dossier van mensensmokkel waarin Myria zich in 2022 burgerlijke partij stelde betreft het nieuwe internationale fenomeen van levensgevaarlijke smokkel met kleine bootjes via de Noordzee naar het Verenigd Koninkrijk. Dat dossier is een van de grootste internationale smokkelonderzoeken van de laatste jaren. Vermoedelijk waren er 10.000 gesmokkelde migranten bij betrokken. De kern van de criminele organisatie zat in Duitsland van waaruit de bootjes en het andere materiaal via België en Nederland meestal naar Duinkerke en Calais (Frankrijk) overgebracht werden en van waaruit de oversteek via de Noordzee naar het Verenigd Koninkrijk de kortste weg is.

In 2022 afgesloten dossiers

In 2022 is in zeven dossiers een definitieve gerechtelijke uitspraak gevallen: drie dossiers van seksuele uitbuiting, een dossier van economische uitbuiting, een dossier van seksuele uitbuiting en mensensmokkel en twee dossiers van mensensmokkel.

❖ Mensenhandel – seksuele uitbuiting

Drie afgesloten dossiers inzake seksuele uitbuiting betroffen de uitbuiting van minderjarige meisjes door een stadsbende, die te werk ging met de ‘loverboy’-techniek en met het oog op uitbuiting in privé-prostitutie.

Een eerste zaak betrof een omvangrijk dossier van mensenhandel met minderjarige meisjes, dat behandeld werd in Brussel. Twaalf beklagden werden vervolgd om op verschillende manieren betrokken te zijn geweest bij een reeks strafbare feiten, waaronder mensenhandel met verzwarende omstandigheden, met name de minderjarigheid van de slachtoffers: de werving en uitbuiting van prostitutie van minderjarigen en meerderjarigen, met verzwarende omstandigheden, en de verkoop van verdovende middelen (cannabis) aan minderjarigen.

In een vonnis van 30 juni 2021 hield de correctionele rechtbank van Brussel rekening met de meeste tenlasteleggingen. De beklagden werden veroordeeld tot gevangenisstraffen en tot boetes, waarvan sommige straffen met uitstel. Vier beklagden gingen in beroep. In een uitvoerige motivering bevestigde het hof van beroep van Brussel in een arrest van 27 januari 2022 de in eerste aanleg uitgesproken straffen voor de beklagden in hoger beroep, maar het verminderde bepaalde straffen.

Deze zaak kwam aan bod in het hoofdstuk “Overzicht van de rechtspraak 2021-begin 2022” van het *Jaarverslag Mensenhandel en mensensmokkel, Gebonden door schuld*¹.

Een tweede zaak betrof zeven jonge Albanese vrouwen die het slachtoffer waren van ‘loverboys’ en werd eveneens behandeld in Brussel. Zeven Albanese beklagden werden vervolgd voor mensenhandel met het oog op seksuele uitbuiting met verzwarende omstandigheden ten aanzien van zeven Albanese vrouwen, voor valsheid in geschrifte en het gebruik van valse paspoorten en voor bendevormig. Zes beklagden werden vervolgd voor rekrutering voor en uitbuiting van de prostitutie van deze jonge vrouwen. Een beklagde gaf verstek.

In een vonnis van 28 juni 2019 had de rechtbank de beklagden voor alle tenlasteleggingen veroordeeld en achtte ze de mensenhandel bewezen. De rechtbank hield rekening met de volgende verzwarende omstandigheden: misbruik van de kwetsbare situatie van de slachtoffers als gevolg van hun precare financiële, sociale en familiale situatie, de activiteit maakte een gewoonte uit en hield ook de deelname in

¹ Myria, *Jaarverslag Mensenhandel en mensensmokkel 2022, Gebonden door schuld*, pp. 79-81.

aan een vereniging. Drie beklaagden gingen in beroep, een van hen gaf verstek. Het hof van beroep van Brussel bevestigde op 28 april 2022 de in eerste aanleg uitgesproken veroordelingen en straffen, met de verzwarende omstandigheden van misbruik van een kwetsbare situatie, bendevorming en gebruikelijke activiteit. Op het cassatieberoep dat daartegen was ingesteld volgde een onontvankelijkheidsarrest op 25 augustus 2022.

Deze zaak kwam aan bod in het hoofdstuk rechtspraak in vorige edities van het *Jaarverslag Mensenhandel en mensensmokkel*².

Een derde zaak betrof de uitbuiting van de prostitutie van jonge Zuid-Amerikaanse vrouwen in flats. Die werd behandeld in Charleroi en in Bergen (hof van beroep). Veertien beklaagden met verschillende nationaliteiten (Brazilianen, Belgen, Fransen, Marokkanen en Peruvianen) werden vervolgd: de meesten van hen wegens uitbuiting van prostitutie met verzwarende omstandigheden, mensensmokkel met verzwarende omstandigheden en criminele organisatie. Sommigen ook voor hotelkamerprostitutie, een voor drugsbezit en -verkoop, en twee voor mensenhandel met verzwarende omstandigheden. Het dossier bestond uit twee parallelle onderzoeken die werden samengevoegd, waarbij twee prostitutienetwerken werden blootgelegd.

In een vonnis van 27 oktober 2021 had de correctionele rechtbank van Charleroi de eerste negen beklaagden veroordeeld die betrokken waren bij het eerste netwerk voor de meeste tenlasteleggingen. De rechtbank was van oordeel dat het misdrijf mensensmokkel bewezen was omdat de uitbuiting van de prostitutie van de slachtoffers hen in staat had gesteld om in België in hun levensonderhoud te voorzien en er onderdak te vinden. Deze uitbuiting had dus bijgedragen tot hun verblijf in België. Het Openbaar Ministerie en twee van de drie beklaagden die optraden als telefonistes gingen in beroep. Na de hervorming van het seksueel strafrecht herkwalficeerde het hof van beroep van Bergen in een arrest van 5 oktober 2022 het misdrijf uitbuiting van prostitutie van anderen als het verkrijgen en misbruiken van prostitutie met verzwarende omstandigheden en handhaafde het de straffen en verbeurdverklaringen die in eerste aanleg werden uitgesproken.

Deze zaak kwam aan bod in het hoofdstuk rechtspraak van de vorige editie en komt aan bod in de volgende editie van het *Jaarverslag Mensenhandel en mensensmokkel*³.

❖ Mensenhandel - economische uitbuiting transportsector

Het afgesloten dossier inzake economische uitbuiting betrof een carrousel van frauduleuze detacheringen en onopzettelijke doodslag, waarbij zes beklaagden werden vervolgd: de eerste beklagde stond in voor de dagelijkse leiding, de tweede beklagde en de derde beklagde waren transportbedrijven. De tenlasteleggingen waren mensenhandel van vijf Poolse werknemers, onopzettelijke doodslag jegens twee overleden werknemers, onvrijwillige slagen en verwondingen, niet-naleving van het sociaal strafrecht en huisjesmelkerij.

In een vonnis van 27 november 2020 achtte de correctionele rechtbank van Brugge de feiten bewezen, waaronder de feiten van mensenhandel. In beroep hadden de beklaagden de schending van de rechten van verdediging en de verjaring ingeroepen maar het hof ging niet mee in hun redenering. In een arrest van 20 januari 2022 oordeelde het hof van beroep van Gent dat de vijf Poolse arbeiders ontegensprekelijk gekwalificeerd moesten worden als slachtoffers van mensenhandel. Het volgde grotendeels het vonnis

² Het vonnis: Myria, *Jaarverslag Mensenhandel en mensensmokkel 2020, Achter gesloten deuren*, p. 78; Het arrest: Myria, *Jaarverslag Mensenhandel en mensensmokkel 2022, Gebonden door schuld*, pp. 76-77.

³ Myria, *Jaarverslag Mensenhandel en mensensmokkel 2022, Gebonden door schuld*, pp. 79-81. Myria, *Jaarverslag Mensenhandel en mensensmokkel 2023, Een keten van verantwoordelijkheden*, pp. 102-103.

van de rechtbank en hervormde het vonnis alleen wat de vijfde en de zesde beklagde betreft. De eerste beklagde werd opnieuw schuldig bevonden aan onopzettelijke doding, onopzettelijke slagen en verwondingen, mensenhandel van verschillende werknemers en huisjesmelkerij. Hij werd veroordeeld tot een gevangenisstraf van drie jaar met uitstel op vijf jaar en tot een geldboete van 25.000 euro. Hij werd voor tien jaar ontzet uit zijn rechten en een bedrag van 924.000 euro werd verbeurdverklaard. De zesde beklagde werd veroordeeld tot een gevangenisstraf van vijftien maanden met volledig uitstel op vijf jaar en tot een geldboete van 18.000 euro. De andere beklagden werden veroordeeld tot geldboetes tussen 30.000 euro en 60.000 euro, zonder uitstel. Grote bedragen werden verbeurdverklaard maar de bedragen werden door het hof aangepast. Het cassatieberoep werd in januari 2023 afgewezen.

Deze zaak kwam aan bod in het hoofdstuk rechtspraak in vorige edities van het *Jaarverslag Mensenhandel en mensensmokkel* en komt ook aan bod in de editie 2023 van het *Jaarverslag Mensenhandel en mensensmokkel*.⁴

❖ Mensenhandel – seksuele uitbuiting en mensensmokkel

Het afgesloten dossier met kwalificaties van zowel seksuele uitbuiting als mensensmokkel betrof een Senegalees slachtoffer van de ‘loverboy’-methode. Drie beklagden werden vervolgd voor verschillende misdrijven: mensenhandel met het oog op seksuele uitbuiting, mensensmokkel, criminele organisatie, verkrachting en slagen en verwondingen. Een vierde beklagde werd alleen beschuldigd van mensensmokkel.

In een vonnis van 20 oktober 2021 had de correctionele rechtbank van Luik de drie beklagden vrijgesproken van de beschuldiging van mensenhandel, omdat ze van mening was dat in dit geval niet alle elementen van het misdrijf aanwezig waren, in het bijzonder het doel van seksuele uitbuiting. Voor de drie eerste beklagden herkwalficeerde de rechtbank het strafbare feit van mensensmokkel tot hulp om het grondgebied te betreden en veroordeelde het alleen de eerste twee beklagden. De derde werd vrijgesproken. De vierde verdachte werd bij verstek veroordeeld voor poging tot mensensmokkel. Het Openbaar Ministerie en de eerste twee verdachten gingen in hoger beroep. In een arrest van 14 september 2022 heeft het hof van beroep van Luik het vonnis in eerste aanleg grotendeels vernietigd. In tegenstelling tot de rechtbank was het van oordeel dat de mensenhandel met het oog op seksuele uitbuiting wel degelijk vaststond in het geval van de hoofdverdachte, zijn partner en de advocaat, die willens en wetens een actieve rol hadden gespeeld. De hoofdverdachte maakte gebruik van de ‘loverboy’-methode, die de rechtbank uitvoerig beschreef (ronselen, verleiden, aan zich binden), waarbij hij het slachtoffer volledig van hem afhankelijk maakte. Dat werd gedaan om haar seksueel uit te buiten, voor zijn eigen gewin. De rechtbank merkte op dat de wet ook iedereen strafbaar stelt die het slachtoffer uitbuit om zijn eigen seksuele lusten te bevredigen. Tot slot bevestigde de rechtbank de verzwarende omstandigheden van misbruik van kwetsbaarheid, dwang, geweld of bedreiging, en criminele samenzwering. Het hof handhaafde ook de veroordeling van de eerste twee beklagden voor de beschuldiging van mensensmokkel, die was geherkwalficeerd tot hulp om het grondgebied te betreden en veroordeelde ook de derde beklagde voor hetzelfde strafbare feit. Het hof verwierp de uitzondering op basis van de humanitaire clausule. Tot slot bevestigde de rechtbank de veroordeling van de vierde beklagde voor poging tot mensensmokkel.

⁴ Het vonnis: Myria, *Jaarverslag Mensenhandel en mensensmokkel 2021, Zichtbaar onzichtbaar*, pp. 69-70; Het arrest: Myria, *Jaarverslag Mensenhandel en mensensmokkel 2022, Gebonden door schuld*, pp. 82-84. Myria, *Jaarverslag Mensenhandel en mensensmokkel 2023, Een keten van verantwoordelijkheden*, Focus, Hoofdstuk 2 Dossiervoorbeeld transportsector, pp. 26-29.

Deze zaak komt aan bod in het hoofdstuk “Overzicht van de rechtspraak 2022–begin 2023” van het *Jaarverslag Mensenhandel en mensensmokkel 2023*⁵.

❖ Mensensmokkel

De twee afgesloten dossiers inzake mensensmokkel betreffen twee beladen zaken, enerzijds een smokkeldossier met tragische afloop voor het minderjarige slachtoffer Mawda Shawri en haar gezin en anderzijds een grootschalige fraudezaak met humanitaire visa.

In de eerste zaak sprak het hof van beroep in Luik zich op 18 januari 2022 uit over het luik mensensmokkel in het dossier-Mawda. Deze smokkelfeiten waren op 31 maart 2021 behandeld door de correctionele rechtbank in Luik die de zes beklagden had veroordeeld (onder wie sommigen bij verstek) tot gevangenisstraffen van drie tot vijf jaar (waarvan een met gedeeltelijk uitstel). Twee smokkelaars gingen in beroep. Het hof van beroep bevestigde de in eerste aanleg uitgesproken veroordelingen.

Myria had zich in deze zaak burgerlijke partij gesteld vanuit zijn wettelijke opdracht om de strijd tegen mensensmokkel te stimuleren.

Deze zaak kwam aan bod in het hoofdstuk rechtspraak van vorige edities van het *Jaarverslag Mensenhandel en mensensmokkel*.⁶

In de tweede zaak werden tien beklagden vervolgd voor hun actieve betrokkenheid bij mensensmokkel met verzwarende omstandigheden. De eerste beklagde werd eveneens vervolgd als hoofd van een criminele organisatie en de andere beklagden als leden van deze organisatie. Meerderen onder hen werden beschuldigd van passieve corruptie, enkelen van poging tot afpersing. In eerste aanleg had de correctionele rechtbank van Antwerpen in een vonnis van 12 januari 2021 de hoofdbeklaagden veroordeeld voor nagenoeg alle tenlasteleggingen. Vijf van de tien veroordeelde beklagden gingen in beroep. Het hof van beroep van Antwerpen stelde in zijn arrest van 30 juni 2022 dat aangezien de humanitaire visa werden afgeleverd onder de voorwaarde dat de betrokkenen asiel zouden aanvragen in België, het cruciaal was bij de beoordeling van de schuld inzake de tenlastelegging mensensmokkel of de beklagden voorafgaande kennis hadden van de intenties van de kandidaat-vluchtelingen. Waar de voorkennis aangetoond werd, bleef de tenlastelegging bewezen. Daarnaast bevestigde het hof de tenlasteleggingen van passieve corruptie, criminele organisatie en poging tot afpersing voor bepaalde beklagden, waaronder de hoofdbeklaagde. Het cassatieberoep van de hoofdbeklaagde, zijn zoon en partner werd afgewezen in een arrest van 6 december 2022.

Deze zaak kwam aan bod in het hoofdstuk rechtspraak van een vorige editie van het *Jaarverslag Mensenhandel en mensensmokkel* alsook in het *Jaarverslag Mensenhandel en mensensmokkel 2023*.⁷

1.3. Myria naar de rechtbank ter verdediging van de grondrechten

Naast de burgerlijke partijstellingen op het terrein van mensenhandel en -smokkel, zet Myria zich sinds enkele jaren ook in voor de verdediging van de grondrechten door gerechtelijk werk (als *amicus curiae* of bij wijze van *third party intervention*). Zo kan het optreden als klager (Europese Commissie) of als derde

⁵ Myria, *Jaarverslag Mensenhandel en mensensmokkel 2023, Een keten van verantwoordelijkheden*, pp. 107-109.

⁶ Vonnis: Myria, *Jaarverslag Mensenhandel en mensensmokkel 2021, Zichtbaar onzichtbaar*, pp. 81-82; Het arrest: Myria, *Jaarverslag Mensenhandel en mensensmokkel 2022, Gebonden door schuld*, pp. 97-98.

⁷ Vonnis: Myria, *Jaarverslag Mensenhandel en mensensmokkel 2021, Zichtbaar onzichtbaar*, p. 86 e.v.; Arrest : Myria, *Jaarverslag Mensenhandel en mensensmokkel 2023, Een keten van verantwoordelijkheden*, pp. 139-141.

partij. Als derde partij kan Myria een standpunt of analyse kenbaar maken bij het EHRM of het Grondwettelijk Hof. In dit kader werd in 2022 één dossier definitief afgesloten.

Ook inzake de bevoegdheid in toepassing van de sanctierichtlijn kunnen gerechtelijke stappen worden overwogen om de rechten van werknemers in onwettig verblijf te verdedigen in de mate dat hun (achterstallige) loon uitbetaald kan worden, zelfs indien zij het grondgebied al hebben verlaten. In 2022 stelde Myria zich zo in een dossier burgerlijke partij en was er op 31 december 2022 een dossier lopende.

Nieuwe dossiers in 2022

❖ Optreden in rechte - ter verdediging van werknemers in irregulier verblijf die recht hebben op hun loon (sanctie) (Mechelen)

Het sanctiedossier waarin Myria zich in april 2022 burgerlijke partij stelde speelt zich af in Mechelen waar een werkgever (een besloten vennootschap en de zaakvoerder) de arbeidsvoorwaarden ten aanzien van Braziliaanse werknemers in onwettig verblijf niet naleefde. De werkgever wordt onder meer vervolgd voor de tewerkstelling van vreemdelingen zonder verblijfsvergunning ten aanzien van twaalf personen, het niet en/of niet tijdig uitbetalen van lonen ten aanzien van dertien personen en het niet respecteren van de minimumlonen ten aanzien van een persoon. De beklaagden hadden de derdelanders in onwettig verblijf laten werken op bouwerven op verschillende locaties in België, via valse Portugese verblijfspapieren en valse Limosa-aangiftes. De feiten deden zich voor tussen 11 december 2020 en 9 april 2021.

In 2022 afgesloten dossiers

❖ Derde Partij Interventie - ter verdediging van de rechten van verstekelingen

Op 9 april 2020 kwam Myria tussen in het beroep tot vernietiging dat werd ingesteld door ngo's om de grondrechten van verstekelingen te verdedigen die per schip aankomen in Belgische havens.⁸ Op 9 juni 2022 wees [het Grondwettelijk Hof een arrest over het Belgische Scheepvaartwetboek](#) waarin het de overheden verplicht om de grondrechten van verstekelingen te versterken. In zijn arrest erkent het Hof duidelijk dat Myria het recht heeft om tussen te komen voor het Hof teneinde de grondrechten van vreemdelingen te verdedigen. Het heeft onder meer Myria gevolgd en het artikel dat de ontschepping van verstekelingen verbiedt gedeeltelijk vernietigd.

Het Hof preciseert daarnaast dat een verstekeling zelf de beslissing tot teruggrijving moet krijgen en dat hij over een daadwerkelijk rechtsmiddel moet beschikken en rechtsbijstand, zo nodig kosteloos. Indien de vasthouding aan boord eventueel toch gehandhaafd wordt, dient het mogelijk te zijn die te betwisten voor een onafhankelijke rechter.

1.4. Analyse, data en onderzoeken

Analyseren van en rapporteren over migratiestromen

Informereren over de aard en de omvang van migratiestromen is een van Myria's drie wettelijke opdrachten. Het is zonder meer een uitdagende opdracht. Migratiestromen en het migratiebeleid beïnvloeden elkaar immers en ze vergen een heel specifieke expertise. Bovendien is daarvoor een diepgaande samenwerking

⁸ Zie voor meer informatie: Myria, [Third party intervention Grondwettelijk Hof, 9 april 2020](#) (alleen beschikbaar in het Frans). Myria, [Memorie van wederantwoord, 10 september 2020](#) (alleen beschikbaar in het Frans).

nodig met tal van actoren, enerzijds met de operationele actoren en agentschappen die belast zijn met het migratiebeleid, anderzijds met de overheden die instaan voor het aanleveren, analyseren en valideren van data.

Wettelijk is het bepaald dat de bevoegde ministers en staatssecretarissen Myria de informatie ter beschikking stellen die vereist is voor het volbrengen van zijn opdrachten.

Een groot aantal overheden en actoren werkt daartoe actief samen met Myria:

- In de eerste plaats de Dienst Vreemdelingenzaken, de FOD Buitenlandse Zaken, het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen, Fedasil, de Dienst Voogdij en de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen;
- De FOD Werk, Arbeid en Sociaal overleg (WASO), de RSZ, in het bijzonder Limosa, en de gewestelijke overheden belast met de afgifte van de toelatingen om te werken of om een zelfstandige beroepsactiviteit uit te oefenen. Met de FOD WASO werkt Myria samen in het kader van de Socio-economische Monitoring alsook in het kader van rapportage ten behoeve van de OESO;
- Statbel, de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, het Rijksregister en het Federaal Planbureau;
- De actoren in de strijd tegen mensenhandel: de federale politie (met informatie uit de Algemene Nationale Gegevensbank), de RSZ-inspectiedienst (themadirectie Mensenhandel, ECOSOC-teams), het College van Procureurs-Generaal (met informatie over vervolgingen), de gespecialiseerde slachtoffercentra (PAG-ASA, Payoke, Sürya), de Dienst voor het Strafrechtelijk beleid en opnieuw de Dienst Vreemdelingenzaken;
- Unia, het Interfederaal Gelijkekansencentrum.

Myria komt op voor een beleid dat gebaseerd is op feitenkennis en dat de grondrechten respecteert. Wanneer dat mogelijk is, zal Myria er zorg voor dragen dat een doorgedreven analyse van data en van het beleid, de rechtspraak en de rechtsleer samen aan bod komen. Het is een permanente uitdaging om dat beter, grondiger en vollediger te doen.

In 2022 engageerde Myria zich eveneens in de voorbereidende werken voor de creatie van een website die objectieve migratiedata zal bijeenbrengen. De federale regering en de staatssecretaris voor Asiel en Migratie stelden zich tot doel om bij te dragen aan meer transparantie en kennis rond statistische informatie over migratie en maakten middelen vrij voor de ontwikkeling van een dergelijke website, die op onafhankelijke wijze zal worden opgezet door de instanties met de nodige competenties. In het najaar van 2022 werd een Memorandum of Understanding afgesloten voor de ontwikkeling van deze website in een partnerschap tussen:

- Myria, vanuit zijn wettelijke opdracht om te informeren over de aard en de grootte van de migratiestromen naar België;
- De Algemene Directie Statistiek, *Statistics Belgium*, als producent van data over de bevolking en de migratiebewegingen. *Statistics Belgium* speelt een centrale rol in het statistische landschap van het federale België vanuit zijn wettelijke opdrachten op het vlak van de productie en verspreiding van statistieken; en
- De Statistische cel van de Dienst Vreemdelingenzaken, als producent van tal van data over migratie. De Statistische cel van DVZ werkt in zijn hoedanigheid van "andere Belgische statistische autoriteit" op onafhankelijke wijze als producent van Europese statistieken.

De drie instanties stappen mee in dit project om bij te dragen aan de kennis over migratie, waarbij ze wensen te komen tot een duurzaam project met objectieve, onpartijdige data, op basis van gelijkwaardigheid tussen de partners en zonder afbreuk te doen aan de opdrachten van elkeen of aan de onafhankelijkheid van Myria. Op basis van de voorbereidende werken die in 2022 zijn gebeurd, zal er in

2023 een offerte worden gevraagd aan een dienstverlener en zal er een CMS worden ontwikkeld. Het gaat om een omvangrijk project in een uniek samenwerkingsverband. Het project zal gefaseerd verlopen.

Voor zowel beleidsmakers als het geïnteresseerde publiek publiceert Myria jaarlijks het verslag *Migratie in cijfers en in rechten*, zo ook in 2022, in de vorm van katernen.

Het eerste onderdeel van elke thematische katern biedt een uitgebreide cijferanalyse. Hieronder enkele cijferconclusies uit de katernen van 2022:

- “Bevolking en bewegingen”:
 - 13% van de bevolking heeft een buitenlandse nationaliteit.
 - De migratiebewegingen in 2020 zijn sterk afgenomen door de pandemie.
- “Toegang tot het grondgebied”
 - De impact van de pandemie viel in 2021 nog altijd duidelijk te merken aan het gedaalde aantal aanvragen voor visa kort verblijf, maar het aantal aanvragen voor een lang verblijf steeg wel.
- “Internationale bescherming”
 - Het aantal verzoeken om internationale bescherming door niet-begeleide minderjarige vreemdelingen steeg sterk.
 - De beschermingsgraad lag in 2021 aanzienlijk hoger dan in de twee jaren voordien, met een stijging van 34,1% in 2020 tot 43,5% in 2021.
- “Economische migratie, vrij verkeer en studenten”
 - Economische migratie en studentenmigratie zitten in de lift, na de sterke terugval door de pandemie.
- “Recht op een gezinsleven”
 - Na een daling tijdens het coronajaar 2020 steeg dat aantal visa gezinshereniging (lang verblijf) met 29% in 2021.
- “Humanitaire en medische regularisatie”
 - Er waren meer aanvragen in 2021, al werden er minder personen geregulariseerd.
- “Nationaliteit”
 - Marokko en Syrië waren in 2021 de voornaamste herkomstlanden van de nieuwe Belgen.
- “Terugkeer, detentie en verwijdering” (publicatie begin 2023)
 - De capaciteit van de gesloten centra en de terugkeercijfers zijn gedaald door de pandemie.

Hetzelfde geldt voor Myria’s *Jaarverslag Mensenhandel en mensensmokkel*, waarin telkens het meest volledige overzicht geboden wordt van alle cijfers die Myria verzamelt bij – en met – de zes actoren die betrokken zijn bij de strijd tegen mensenhandel.

Onderzoek stimuleren

Op 24 januari 2022 hebben Myria en Enabel (het Belgische ontwikkelingsagentschap) een raamovereenkomst ondertekend om hun partnerschap rond migratieprojecten te officialiseren. In dat kader zal Myria af en toe zijn expertise delen inzake analyse van demografische gegevens in de partnerlanden waar Enabel tussenkomt. Voorts zal deze overeenkomst Myria toelaten zijn kennis te vergroten over demografische gegevens van herkomst- en transitlanden. Binnen het Programma INTEGRA en met middelen van het Fonds Capacita volbracht Myria van 7 tot 10 juni een missie in

Guinee om met de experts van het plaatselijke Institut National de la Statistique na te gaan wat de specifieke noden en uitdagingen zijn, meer bepaald met het oog op een beter begrip van het migratiefenomeen in de Guinese context.

Myria brengt al jaren op volgehouden wijze de cijfers rond internationale detachering onder de aandacht. Het wijst op de evolutie en op de omvang van het fenomeen detachering, voornamelijk in het kader van het vrij verkeer van diensten en werkt daarvoor samen met de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid, die Limosa beheert.

De [IMMILAB-studie](#) maakt de balans op van de integratie van immigranten op de arbeidsmarkt en zoomt daarbij onder meer in op de integratie van gedetacheerde werknemers. Van het project, dat gefinancierd is door BELSPO en waarbij Myria in het kader van een partnerschap heeft gewerkt met de Universiteit Antwerpen (UA), de Université de Mons (UMons) en de Université libre de Bruxelles (ULB), werden in juni de resultaten gepubliceerd. Samen met het team van de UA legde Myria zich in het kader van dit project toe op de werking en de rol van detacheringen. Op 2 juni vond de slotconferentie “Naar een betere arbeidsmarktpositie voor mensen met een migratieachtergrond” plaats, voorgezeten door directeur Koen Dewulf, waar onderzoeksresultaten werden voorgesteld, telkens met het oog op beleidsrelevantie en werd er in gesprek gegaan met experts en beleidsmensen. De toenmalige staatssecretaris voor Asiel en Migratie, Sammy Mahdi, sloot de conferentie mee af. Naast de bijzondere impact van detacheringen, waren de thema’s de spanning tussen arbeidsreserve en arbeidsmigratie, de werkzaamheidskloof tussen vrouwen met en zonder migratieachtergrond en het verband tussen arbeidsvoorwaarden en de nationale origine van personen.

1.5. Myria netwerkt op nationaal niveau

Myria is een openbare instelling die haar opdrachten volkomen onafhankelijk uitoefent, zij het in een geest van samenwerking en dialoog. De instelling wil communiceren met alle stakeholders die betrokken zijn bij die opdrachten: overheidsinstanties, nationale en internationale instellingen, verenigingen, belangengroepen, politieke partijen, onderzoekscentra en burgers. Zoals eerder vermeld werd, is het werk rond statistieken en aanbevelingen alleen mogelijk dankzij de contacten en de relaties die worden onderhouden met tal van overheidsinstanties, in het bijzonder met de Dienst Vreemdelingenzaken, het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen, Fedasil, de FOD Binnenlandse Zaken, de FOD Justitie, de FOD Buitenlandse Zaken, de FOD WASO, de Algemene Directie Statistiek, en de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

Federale regering

Myria volgde op het federale beleidsniveau tal van specifieke problematieken en thema’s nauwgezet op, zoals gezinshereniging, de invoering van tijdelijke bescherming voor vluchtelingen uit Oekraïne, de opvangcrisis, de strijd tegen mensenhandel en mensensmokkel, ...

Federaal parlement

Myria is sterk verankerd in het federale parlement, doordat de leden van zijn Raad van Bestuur erdoor zijn aangeduid. Dat proces moet de onafhankelijkheid van Myria waarborgen. Alle parlementsleden ontvangen bij publicatie een exemplaar van Myria’s twee thematische jaarverslagen. In 2022 betrof dat:

❖ *Jaarverslag Mensenhandel en mensensmokkel 2022, Gebonden door schuld*

Dit jaarverslag zoomt in op de Vietnamese slachtoffers van mensensmokkel en -handel. 39 Vietnamezen zijn in 2019 levenloos aangetroffen in een koelwagen op de smokkelroute van hun land van herkomst naar het Verenigd Koninkrijk. Dat zogenoemde “Essex-drama”, waarover het hof van beroep van Gent zich op 22 december 2022 boog, analyseert Myria als onafhankelijk nationaal rapporteur mensenhandel uitvoerig in de focus van het verslag. Het Essex-drama voltrok zich in de context van de bredere problematiek van mensensmokkel en -handel van Vietnamezen. Dat fenomeen is de voorbije jaren aan een opmars bezig in Europa. Daarbij worden slachtoffers met valse beloftes over tewerkstelling gerekruteerd en steken ze zich vaak diep in de schulden. Dikwijls worden zij in levensgevaarlijke omstandigheden naar (vooral) het VK gesmokkeld en moeten ze onderweg (ook in België) en/of bij aankomst in uitbuitingsomstandigheden werken om hun smokkelschulden af te betalen. Op basis van een diepgravende analyse van dat fenomeen trekt Myria een aantal conclusies en formuleert het verschillende aanbevelingen. Daarnaast brengt Myria in het verslag een overzicht van de beschikbare data in de strijd tegen mensenhandel en mensensmokkel in België. Daarbij komen de recentste gegevens aan bod naast – waar mogelijk – een terugblik naar de afgelopen tien jaar om deze in perspectief te plaatsen.

❖ *Jaarverslag Migratie in cijfers en in rechten 2022*

De editie 2022 werd net als de editie 2021 gepubliceerd in katernen. Daarbij presenteert Myria telkens eerst een overzicht van de beschikbare cijfers over het onderwerp (zie hierboven) en licht het vervolgens een of meerdere uitdagingen op het vlak van grondrechten toe. Daarnaast formuleert Myria een reeks aanbevelingen. Hieronder enkele krachtlijnen uit de katernen van 2022:

- “Toegang tot het grondgebied”
 - Er is nood aan een beter kader voor de grenscontrole bij personen met een visum lang verblijf in België.
- “Internationale bescherming”
 - De vijftiende verjaardag van de opvangwet kwam er in een crisissituatie. In die moeilijke context is het van belang om het recht op opvang en een daadwerkelijk rechtsmiddel tegen een weigering van opvang te garanderen.
- “Economische migratie, vrij verkeer en studenten”
 - Faciliteer de toegang tot de arbeidsmarkt voor het kerngezin van derdelandse studenten.
- “Recht op een gezinsleven”
 - Het is van cruciaal belang om de indiening van aanvragen gezinshereniging te faciliteren voor vluchtelingenfamilies.
 - Een focus over Afghaanse gezinnen na de machtsovername door de taliban.
- “Humanitaire en medische regularisatie”

- Het ontbreekt aan duidelijke en vertrouwenwekkende communicatie vanwege de overheid over het gevoerde regularisatiebeleid.
- “Nationaliteit”
 - Een focus over de voorwaarde van een wettelijk verblijf om Belg te worden en de tastbare gevolgen van de oude seksistische wetgeving in de praktijk.
- “Terugkeer, detentie en verwijdering” (publicatie begin 2023)
 - Welke proportionaliteitscontroles zijn er bij de beëindiging van het verblijfsrecht, verwijderingen en gevallen van “openbare orde”?

❖ Gehoord door het parlement

De Kamer van Volksvertegenwoordigers doet geregeld een beroep op de expertise van Myria, wanneer thema’s worden behandeld die onder zijn wettelijke opdrachten vallen.

Zo werd Myria [op 25 april 2022 als onafhankelijk nationaal rapporteur mensenhandel gehoord door de bijzondere parlementaire commissie](#) belast met de evaluatie van de wetgeving en het beleid inzake mensenhandel en mensensmokkel, naast het bureau (uitvoerend orgaan) van de Interdepartementale Coördinatiecel ter bestrijding van de mensensmokkel en mensenhandel. In oktober maakte Myria in zijn hoedanigheid van onafhankelijk nationaal rapporteur een samenvattend cijferslag over aan deze commissie rond de fenomenen mensenhandel en mensensmokkel. Dat document leert onder meer dat de politiediensten een totaal van 3.549 inbreuken inzake mensenhandel hebben vastgesteld in de periode 2012-2021.

Op 25 mei 2022 leverde Myria een [advies over het wetsvoorstel “teneinde de vreemdelingen die van hun vrijheid kunnen worden beroofd recht te geven op bijstand door een advocaat tijdens hun verhoor”](#). Het Federaal Migratiecentrum steunt deze aanbeveling al lang. Een vreemdeling die om administratieve redenen van zijn vrijheid is beroofd zou de mogelijkheid moeten hebben om zich bij te laten staan door een advocaat, zoals het geval is voor verdachten in strafzaken.

Op 28 juni 2022 leverde Myria [een advies over het wetsvoorstel tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek wat het toekennen van kosteloze juridische bijstand aan slachtoffers van mensenhandel of bepaalde zwaardere vormen van mensensmokkel betreft \(DOC 55 2568/001\)](#). Myria onderschreef het wetsvoorstel, maar suggereerde enkele aanpassingen om de bijstand van een advocaat vanaf de eerste stadia van het onderzoek te garanderen.

Myria’s adviezen ten behoeve van de Kamer zijn allemaal beschikbaar op de website.

Samenwerking met Unia

Unia, het Interfederaal Gelijkekansencentrum, is net als Myria een rechtsopvolger van het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en voor Racismebestrijding. Die gemeenschappelijke verankering vertaalt zich in de eerste plaats in het feit dat de leden van de Raad van Bestuur van Myria ook in de Raad van Bestuur van Unia zetelen. En die blijkt ook uit de transversale organisatie van de ondersteunende diensten en uit specifieke vormen van samenwerking op een aantal domeinen.

Tegelijk staan de beide instellingen volstrekt op zichzelf en werken ze compleet onafhankelijk, ook van elkaar.

In het kader van hun samenwerking rond individuele en structurele dossiers van discriminatie of ongelijke behandeling ontwikkelden Myria en Unia een webpagina rond de toegang tot basisbankdiensten. Die webpagina bevat een overzicht van de gegevens die een bank kan opvragen om een bankrekening te

openen en leert wat iemand kan ondernemen als een bank weigert om een (basis)bankrekening te openen of een bestaande bankrekening blokkeert. Voorts vinden bezoekers er tips over hoe zij het best bewijzen verzamelen bij een vermoeden van discriminatie door de bank ([Hoe bewijs je discriminatie bij de toegang tot een bankrekening?](#)) en over hoe betrokkenen bij een vermoeden van discriminatie of onterechte weigering een [klacht kunnen indienen bij Ombudsfijn of een melding kunnen doen bij het Meldpunt van de FOD Economie](#).

Naast de individuele en structurele dossiers van discriminatie of ongelijke behandeling waarin er *ad hoc* wordt samengewerkt, zijn er een aantal specifieke domeinen waarin er meer structureel wordt samengewerkt. In de loop van 2022 leverde Myria een belangrijke bijdrage aan de vijfde editie van de Socio-economische Monitoring 2022, het rapport dat de FOD Werkgelegenheid en Unia publiceren. Voor het eerst besteedt de Socio-economische Monitoring aandacht aan het fenomeen van detacheringen, met name in het kader van het intra-Europese vrij verkeer van diensten en het stijgende aantal derdelanders dat zo aan de slag is in België. Deze bijdrage is het resultaat van de samenwerking tussen de UA Antwerpen en Myria, in het kader van het BELSPO-project IMMILAB. Myria hamert al vele jaren op het belang van het fenomeen van detacheringen, zowel voor een goed begrip van de migratiestromen als met het oog op een migratiebeleid dat gebaseerd is op feitenkennis.

Daarnaast voert Myria ook de gedeeltelijke monitoringopdracht in het kader van de richtlijn 2014/54 inzake de bevordering van het recht op vrij verkeer van werknemers uit in nauwe samenwerking met Unia.

De samenwerking met Unia speelt zich daarnaast voornamelijk af in het kader van het Belgische platform van mensenrechteninstellingen en op internationaal niveau. Daarover meer verder in dit activiteitenverslag.

Samenwerking met het FIRM

Sinds de totstandkoming van het Federaal Instituut voor de bescherming en de bevordering van de Rechten van de Mens (FIRM) werkt Myria nauw met dat instituut samen.

Zo organiseerden het FIRM, Myria en de andere mensenrechteninstellingen **het Platform van mensenrechteninstellingen** waarin nagenoeg alle mensenrechteninstellingen van het land maandelijks bijeenkomen, conform een protocol dat werd afgesloten op 13 januari 2015. Myria maakt vanaf het begin deel uit van het platform en nam ook in 2022 actief deel aan alle bijeenkomsten.

In 2022 uitten de twee instanties samen (of met andere mensenrechteninstellingen) verschillende bezorgdheden en kwamen ze met enkele adviezen.

- ❖ [Daadwerkelijk rechtsmiddel tegen vasthouding in een gesloten centrum en onderzoek van het gezins- en privéleven voor de verwijdering](#)

Myria en het FIRM hebben op 21 maart een [tussenkomst ingediend bij het Comité van Ministers van de Raad van Europa](#) opdat België lessen zou trekken uit de veroordelingen door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) in de zaken-Makdoudi en -Saqawat. Volgens Myria en het FIRM zijn wetswijzigingen nodig om te garanderen dat er een daadwerkelijk rechtsmiddel is tegen een vasthouding in een gesloten centrum en dat aan vreemdelingen in die situatie dezelfde waarborgen worden geboden als aan verdachten in voorlopige hechtenis in de gevangenis. Ook bevelen de auteurs aan dat de toekomstige wet de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen verplicht om alle elementen te onderzoeken die verband houden met het gezins- en privéleven van de vreemdeling (relatie, huwelijk, geboorte), zelfs indien een dergelijk element er is gekomen na het betwiste bevel om het grondgebied te verlaten. Tot op vandaag zijn de enige algemene maatregelen om de veroordelingen te respecteren die de Belgische Staat

heeft meegedeeld de publicatie van de arresten en hun verspreiding bij de autoriteiten. De regering heeft het Comité van Ministers laten weten op korte termijn te antwoorden op de tussenkomst van Myria en het FIRM.

❖ **Stevige waarborgen nodig om valse “vrijwillige terugkeer” te voorkomen na illegale uitwijzing Soedanees in 2020**

Welke maatregelen dringen zich op om te vermijden dat het Europees Hof voor de Rechten van de Mens België opnieuw veroordeelt voor de uitwijzing van een vreemdeling? In een gezamenlijke [tussenkomst](#) hebben Myria en het FIRM op 30 september aan het Comité van Ministers van de Raad van Europa gevraagd dat de Belgische Staat maatregelen neemt rond: het recht op informatie en toegang tot een professionele tolk en tot een advocaat vanaf de vasthouding van een vreemdeling. Binnen gesloten centra zijn er stevige waarborgen nodig om de werkelijke en geïnformeerde toestemming te garanderen bij elke “vrijwillige vertrekverklaring”. Voorts is er nood aan een nieuwe wet die een onderzoek oplegt van de risico's op mishandeling voorafgaand aan elke verwijderingsbeslissing en een opschortend beroep in volle rechtsmacht wanneer zo'n risico wordt ingeroepen.

Samenwerking met verschillende mensenrechteninstellingen

❖ **Vluchtelingencrisis – Oekraïne en het onthaal van Oekraïense vluchtelingen**

Myria verwelkomde in een gezamenlijk persbericht met het FIRM, Unia, het Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting en het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen (IGVM) de proactieve houding van de Belgische regering om tot een snelle bescherming te komen voor mensen die de oorlog in Oekraïne ontvluchten. Maar het vroeg ook om beleidsaandacht op tal van andere punten, zoals het voorkomen van uitbuiting of mensenhandel.

Naar aanleiding van het onthaal van Oekraïense vluchtelingen trokken Myria, het FIRM, Unia, het Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting, het Kinderrechtencommissariaat en de Délégué général aux droits de l'enfant (DGDE) lessen en formuleerden ze op 22 september [aanbevelingen](#) voor de federale en regionale beleidsmakers en privéactoren om de uitzonderlijke maatregelen en goede praktijken waarmee Oekraïense personen op de vlucht in ons land werden onthaald ook toe te passen voor andere categorieën van personen.

❖ **Verblijfsvoorwaarde voor inkomensvervangende tegemoetkoming**

Sommige personen met een handicap kunnen recht hebben op een inkomensvervangende tegemoetkoming (IVT) om (een deel van) het inkomen te compenseren dat zij door hun handicap niet kunnen verdienen. Een nieuw wetsvoorstel wil nu extra voorwaarden opleggen voor de IVT. Daardoor zouden mensen minimum vijf jaar onafgebroken in België moeten verblijven en zijn ingeschreven in het bevolkingsregister van de gemeente. Myria, Unia en het FIRM hebben een [gezamenlijk advies](#) overgemaakt aan de Kamer over dit wetsvoorstel dat zij in strijd achten met de Grondwet en de internationale mensenrechtenverdragen.

❖ **Opvangcrisis asielzoekers**

In december hebben Myria, het FIRM, de Federale Ombudsmannen, de Kinderrechtencommissaris en de Délégué général aux droits de l'enfant gezamenlijk [de alarmbel geluid over de opvangcrisis voor](#)

[asielzoekers in België](#). De instellingen drukken samen hun grote bezorgdheid uit en formuleren gezamenlijk tal van aanbevelingen op korte en langere termijn. De ondertekenende instellingen, elk met een mandaat op het vlak van mensenrechten, hebben met aandrang de hele federale regering opgeroepen tot uiterste urgentie en tot het nemen van alle nodige maatregelen om de humanitaire crisis aan te pakken.

Contactvergadering Internationale bescherming

Voor het zevende jaar op rij, sinds januari 2016, heeft Myria de Contactvergaderingen Internationale bescherming voortgezet, die voordien door het Belgisch Comité voor Hulp aan Vluchtelingen (BCHV) werden georganiseerd. Tijdens die vergaderingen ontmoeten de asielinstanties en de organisaties die actief zijn op het gebied van internationale bescherming, opvang en vrijwillige terugkeer elkaar om in een geest van dialoog en hoffelijkheid informatie uit te wisselen. Ze worden geleid door medewerkers van Myria, die ook de verslagen ervan opstellen en publiceren op [de website](#).

Juridische werkgroep Agentschap Integratie en Inburgering

Myria neemt actief deel aan de driemaandelijks juridische werkgroep georganiseerd door het Agentschap Integratie en Inburgering, een overleg- en uitwisselingsplatform waar verschillende actoren die actief zijn in het vreemdelingenrecht samenkomen.

Move-coalitie

In januari 2021 zag de Move-coalitie het levenslicht, op initiatief van de stichtende leden Caritas International, CIRÉ, Jesuit Refugee Service Belgium en Vluchtelingenwerk Vlaanderen. Deze coalitie biedt via geaccrediteerde bezoekers sociaal-juridische begeleiding aan personen die worden vastgehouden in detentiecentra voor migranten. Myria neemt als observator deel aan de vergaderingen om ervaringen en expertise uit te wisselen.

Platform over het verkrijgen van de Belgische nationaliteit

Myria heeft in 2022 zijn platformwerk voortgezet met de verschillende actoren die in contact staan met personen die de Belgische nationaliteit willen verwerven. Myria organiseerde op 22 december een ontmoetingsmoment met gespecialiseerde adviesverleners in deze materie.

Comité P

Nadat Myria en het Comité P in 2018 een protocol afgesloten hadden om hun samenwerking te formaliseren en te verbeteren, vond jaarlijks een vergadering plaats, met de voorzitter, een lid van het Comité P en meerdere medewerkers enerzijds en de directie van Myria en gespecialiseerde beleidsmedewerkers anderzijds. In 2022 ging de ontmoeting niet door; die werd uitgesteld naar het voorjaar van 2023.

Interdepartementale Coördinatieceel ter bestrijding van mensensmokkel en mensenhandel

Myria verzorgt het secretariaat van de Interdepartementale Coördinatieceel ter bestrijding van mensensmokkel en mensenhandel, voorgezeten door de minister van Justitie, maar ook van het bureau van de cel, voorgezeten door de Dienst voor het Strafrechtelijke beleid. In deze beide organen heeft Myria eveneens de rol van waarnemend deelnemer. Op 8 december 2022 kwam de Cel bijeen om te overleggen over de impact van grootschalige onderzoeken in het kader van mensenhandel met het oog op

economische uitbuiting op het systeem van slachtofferonthaal en over de maatregelen die in reactie daarop moeten worden overwogen.

De centra voor slachtoffers van mensenhandel werkten samen met Myria in het kader van een ISF-project (FOD Binnenlandse Zaken)

Samen met de drie slachtoffercentra (PAG-ASA, Payoke en Sürya) startte Myria in 2019 aan de uitbouw van een opvolger voor het elektronische dossierbeheersysteem ELDORADO, waarin de centra de dossiers beheren van de slachtoffers die ze begeleiden en de meldingen die ze ontvangen. Myria coördineerde dat project met middelen die ter beschikking werden gesteld in het kader van het Internal Security Fund-project (ISF)-project ISF-P-33-10 (Eldora.dos). Dit ontwikkelingsproject werd eind 2022 opgeleverd. Het opvolgingssysteem, MyEldo, ging van start begin 2023.

Overige initiatieven

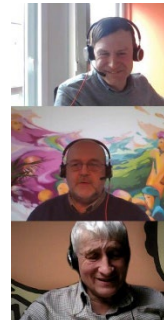
❖ Vorming

Begin 2022 verzorgde Myria in samenwerking met PAG-ASA een vorming over mensenhandel en mensensmokkel voor de luchtvaartpolitie. Deze vond op 18 januari plaats in Gosselies en op 25 januari in Zaventem.

❖ Protocol tussen Myria en FAIRWORK Belgium

In maart 2022 ondertekenden Myria en FAIRWORK Belgium een protocol om nauwer samen te werken bij de verdediging van de rechten van werknemers uit derde landen in irregulier verblijf. Naast het uitwisselen van expertise, kunnen de beide organisaties ook samen dossiers opvolgen en beleidswerk verrichten.

In 2022 trad Myria samen met FAIRWORK op in rechte om het achterstallige loon op te eisen van Braziliaanse werknemers in onwettig verblijf (zie hierboven).

1.6. Myria netwerk op internationaal niveau

Migratie en mensenhandel zijn wereldwijde fenomenen. Om ze goed te begrijpen en in de juiste context te plaatsen, zijn internationaal overleg en informatie-uitwisseling essentieel. Daarom onderhoudt Myria een Europees en internationaal netwerk en engageert het zich in verschillende samenwerkingsverbanden.

UNHCR

In partnerschap met het UNHCR is Myria in april 2017 van start gegaan met een project rond gezinshereniging met begunstigden van internationale bescherming (erkende vluchtelingen en subsidiair beschermden). In het kader van dat partnerschap fungeerde ook in 2022 een jurist binnen Myria als referentiepersoon. De voortzetting van het familie- en gezinsleven vormt een essentieel onderdeel van een effectieve bescherming van vluchtelingenfamilies. De doelstelling van dat project is dan ook het faciliteren van de gezinshereniging met begunstigden van internationale bescherming in België en het bevorderen van de kwaliteit van de Belgische procedure voor gezinshereniging en humanitaire visa. Myria probeert in samenwerking met het UNHCR deze doelstellingen te bereiken door beleidswerk, door de versterking van eerstelijnsactoren en door het verlenen van advies in individuele dossiers.

Myria verleent dat advies zowel via zijn gespecialiseerde helpdesk (per e-mail) als via de algemene permanenties. Myria volgt ook individuele dossiers op van aanvragen voor visa gezinshereniging en voor humanitaire visa voor de familieleden, al dan niet via een tussenkomst bij het UNHCR of de betrokken overheidsinstanties. Zo volgde Myria in 2022 385 nieuwe families op die informatievragen stelden, samen met de 51 families van de lopende informatiedossiers van vorige jaren. Daarnaast opende Myria voor 35 nieuwe families een dossier waarvoor een grondige opvolging vereist was en begeleidde het de 41 families verder van de lopende dossiers van vorige jaren.

Myria probeert de eerstelijnsactoren zoals advocaten, juristen, en sociaal assistenten die op het terrein een aanvraag ondersteunen te versterken door te fungeren als platform en als spreekbuis, door vergaderingen te organiseren en door informatie zo breed mogelijk te verspreiden. Op 13 september 2022 hielden Myria en het UNHCR in dat verband een jaarlijkse vergadering met Dienst Vreemdelingenzaken en Buitenlandse Zaken. Daarbij werden knelpunten besproken en werd er naar oplossingen gezocht, waarna er ook regelmatig teruggekoppeld werd naar de eerstelijnsactoren. Myria organiseerde op 6 oktober 2022 een partnervergadering met veertig deelnemers. Er werd daarnaast een PowerPointpresentatie ter beschikking gesteld.

In maart 2022 leverde Myria een advies inzake [het ondersteunen en faciliteren van de aanvragen gezinshereniging van vluchtelingen](#) aan de staatssecretaris voor Asiel en Migratie. Gezinshereniging is van cruciaal belang voor vluchtelingen, maar vormt vaak een heel complex en moeizaam proces. In het kader van de geplande wettelijke hervormingen inzake gezinshereniging pleitte Myria ervoor dat beleidsmakers de kans grijpen om de indiening van de aanvraag te faciliteren, waarbij het argumenten en pistes aanreikte.

In het voorjaar van 2022 leverde Myria een advies aan de bevoegde staatssecretaris, dit keer inzake [de wettelijke omkadering van het recht op een gezinsleven voor ouders van een minderjarige derdelander met verblijfsrecht](#). De staatssecretaris voor Asiel en Migratie bereidde een wetsontwerp voor rond een statuut gezinshereniging voor ouders die hun minderjarige kind met internationale bescherming begeleiden in België. In zijn advies verwelkomde Myria het initiatief om een wettelijke regeling te treffen voor deze groep, maar wees het erop dat een dergelijke regeling eveneens rekening moet houden met de eventuele andere ouder die nog in het buitenland is. Terwijl zij voor 2019 de waarborgen genoten van een recht op gezinshereniging met een echtgeno(o)t(e) met internationale bescherming, is dat op dit ogenblik niet langer het geval. Vervolgens pleitte Myria voor een algemene omkadering in de wet van het recht op een gezinsleven voor ouders van een minderjarige derdelander met een geldig verblijfsrecht. In heel wat situaties rest ouders nu geen andere mogelijkheid dan een aanvraag humanitaire regularisatie (vanuit België), of een humanitair visum (vanuit het buitenland).

Op 19 juli publiceerde Myria een nota "[Machtsovername taliban: gebrek aan faciliterende maatregelen voor visumaanvragen van Afghaanse familieleden van personen in België](#)". Sinds de machtsovername door de taliban in augustus 2021 is de nood aan bescherming voor veel familieleden in Afghanistan urgenter geworden. Tegelijkertijd is het in deze context bijzonder moeilijk, zo niet onmogelijk, om de vereiste documenten te verzamelen en de aanvraag voor gezinshereniging of een humanitair visum bij de bevoegde diplomatieke post in Islamabad in te dienen. In een dergelijke context moeten volgens Myria voldoende faciliterende maatregelen worden genomen om te vermijden dat het recht op gezinshereniging omwille van praktische redenen onrealiseerbaar wordt.

Tot slot richtte Myria op 8 juli 2022, samen met een twintigtal organisaties die actief zijn op het terrein, [een open brief aan de overheid](#) – die gepubliceerd werd op de website van de krant *Le Soir* – waarin het aanklaakte dat de toegang tot gezinshereniging met vluchtelingen te complex is geworden.

Europees Migratienetwerk (EMN)

Myria is een van de partners binnen EMN België, het Belgische Nationale Contactpunt van het Europees Migratienetwerk (EMN). Op Belgisch niveau wordt de deelname aan het EMN verzekerd door een gemengd contactpunt met medewerkers van verschillende instellingen: Myria, Fedasil en de FOD Binnenlandse Zaken, inclusief de Dienst Vreemdelingenzaken en het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (CGVS). Myria is lid van de stuurgroep van het Contactpunt en neemt actief deel aan de dagelijkse werking, in samenwerking met de bovenvermelde instellingen. In de loop van 2022 waren in naam van Myria drie medewerkers actief binnen het EMN. De coördinatie van het Contactpunt gebeurt in de schoot van de FOD Binnenlandse Zaken.

Het EMN werd opgericht door een beschikking van de Raad van de EU (2008/381/EG) met als doel om actuele, objectieve, betrouwbare en vergelijkbare informatie te verschaffen over migratie en asiel om de beleidsvorming in België en binnen de Europese Unie te ondersteunen, en om die informatie ook te delen met het publiek.⁹ Het EMN bestaat uit een netwerk van contactpunten in elke lidstaat van de EU (behalve Denemarken) en landen met waarnemersstatus (Noorwegen, Georgië, Moldavië, Oekraïne, Montenegro, Armenië en Servië) en wordt gecoördineerd door de Europese Commissie. Het EMN vervult zijn taken in het kader van een tweejarig werkprogramma en met middelen van de Europese Unie (AMIF). Vanaf 2023 zal het EMN werken met een driejarig werkprogramma (2023-2025).

In 2022 heeft het EMN zijn jaarverslag 2021 over migratie en asiel binnen de EU (op het niveau van de lidstaten en op Europees niveau) gepubliceerd, naast een reeks studies en informs over specifieke thema's. De onderwerpen van die thematische studies en informs worden elk jaar goedgekeurd door het Europees Stuurcomité van EMN. In 2022 formuleerde Myria een voorstel rond een inform over gezinshereniging, dat werd aangenomen. De vragen inzake deze inform zijn eind juni/begin juli 2023 gelanceerd. In het geval van studies publiceert elke lidstaat een nationaal rapport, naast de publicatie van een Europees syntheserapport. Voor informs wordt alleen een Europese publicatie gemaakt.

In 2022 publiceerde EMN thematische studies over:

- ***“Third-country national victims of trafficking in human beings: detection, identification and protection”***
- ***Integratie van migrantenvrouwen***
- ***Detentie en alternatieven voor detentie in internationale bescherming en terugkeerprocedures***
- Children in migration 2020

In 2022 werd er ook gewerkt aan informs over:

- Organising flexible housing in the context of international protection
- ***Prospects for displaced persons in non-EU first reception or transit countries***
- Transitie van niet-begeleide minderjarigen naar volwassenheid
- ***Toegang tot huisvesting, accommodatie en diensten (onderwijs, werkgelegenheid, ...) voor begunstigden van tijdelijke bescherming***
- ***Bilaterale terugname-akkoorden***
- ***Secundaire bewegingen van personen die internationale bescherming genieten***
- Incentives and motives for voluntary departure
- Mapping of mental health policies for third-country national migrants
- ***Application of the temporary protection directive***
- ***Attracting and retaining international researchers***

⁹ Zie de [website](#) van EMN België.

- **Misuse of the authorization to reside for studying**
- **Skills mobility partnerships: een innovatieve benadering van arbeidsmigratie**
- The use of digitalisation and artificial intelligence in migration management

Wat deze rapportage en dit thematische vergelijkend onderzoek betreft, hebben medewerkers van Myria binnen het Contactpunt actief bijgedragen aan de redactie van de hierboven vet en cursief aangeduide thematische studies en informs.

Myria werkte binnen het Contactpunt in 2022 verder mee aan tal van andere opdrachten en evenementen in het kader van het EMN, waaronder het beantwoorden van specifieke vragen tussen lidstaten (“*ad hoc queries*”).

We lichten er enkele uit:

Tijdens de voorstelling van het EMN bij het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen op 19 mei waaraan de Commissaris-generaal en tal van *protection officers* deelnamen, werd er in samenwerking met Myria gefocust op de problematiek van derdelanders die slachtoffers zijn van mensenhandel, hun detectie, identificatie en bescherming.

Het Europees Migratienetwerk (EMN) België organiseerde in samenwerking met het Belgische ontwikkelingsagentschap Enabel en de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) België & Luxemburg op 1 en 2 juni 2022 de nationale (hybride) conferentie “*Skills Mobility Partnerships*”. *Skills Mobility Partnerships* maken integraal deel uit van het Europese migratie- en asielpact. België heeft een rijke traditie op het vlak van economische migratie en heeft al talrijke *Skills Mobility Pilot Projects* opgezet. De conferentie bracht zowel publieke als private actoren samen om over het beleid en de praktijk aangaande *Skills Mobility* van gedachten te wisselen. Tijdens de eerste dag van de conferentie lag de focus op de EU-dimensie van *Skills Mobility*, terwijl dag twee aan de Belgische context was gewijd. Op de conferentie gaf een medewerkster van Myria een presentatie, terwijl een andere medewerkster een van de panels modereerde.

Even later, op 16 juni, kwam het EMN op bezoek bij Myria. Het was een gelegenheid om elkaar te ontmoeten, elkaars werk beter te leren kennen en een gezicht te plakken op de medewerkers van Myria. De leden van EMN stelden hun werk voor en legden uit hoe hun verschillende outputs een ‘*evidence-based*’ migratie- en asielbeleid ondersteunen. Tot slot stelden ze het werk rond economische migratie van het EMN voor en legden de twee instanties het verband met Myria’s werk. In navolging van dat werkbezoek lanceerde Myria twee *Ad-Hoc Queries* via het EMN: een *Ad-Hoc Query on access to the labour market for family members of international students* (gelanceerd op 14 juni 2022) en een *Ad-Hoc Query on Validity family reunification visa* (gelanceerd op 3 november 2022).

Op 15 en 16 november ontving EMN België meer dan twintig enthousiaste jongeren tijdens het EMN “*Migration Youth Event*” in het kader van het “Europees Jaar van de Jeugd”. Twee dagen lang werden zij ondergedompeld in een programma waarbij de theorie en de praktijk van het asiel- en migratiebeleid in België en binnen de Europese Unie centraal stonden. De jongeren gingen met elkaar in gesprek, bezochten een opvangcentrum voor niet-begeleide minderjarigen, speelden het “*Destination Europe*”-rollenspel en gingen in debat met de Europese Commissie. Twee medewerksters van Myria organiseerden deze tweedaagse uitwisseling.

Rapportering aan de VN-Verdragsinstellingen

❖ Het Comité inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen

In 2022 publiceerden Myria en Unia samen hun [parallel rapport](#) dat de instellingen overmaakten aan het Comité van de Verenigde Naties voor de uitbanning van discriminatie van vrouwen, over onder meer het geweld tegen vrouwen, het seksueel strafrecht, mensenhandel en misbruik van prostitutie.

❖ Het Europees Comité voor sociale rechten

Op 20 juli 2022 publiceerden het FIRM, het Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting, het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen, Myria en de CTRG [het parallel verslag aan het Europees Comité voor sociale rechten](#).

OESO

De FOD WASO werkt samen met Myria met het oog op de rapportage van België aan de OESO en in het kader van de OESO-werkgroepen op het vlak van migratie. Sinds 1973 werkt de OESO een permanent rapportagesysteem uit dat bekend staat onder zijn Franse acroniem SOPEMI (*Système d'observation permanente des migrations*), waarvoor de FOD WASO elk jaar in september een beroep doet op Myria, vooral voor het overzicht van de beleidsontwikkelingen, maar ook voor data. Myria neemt daarnaast deel aan de meeting van de *expert group on migration* die telkens in het najaar plaatsvindt.

Informeel netwerk van nationale rapporteurs en vergelijkbare mechanismen op het gebied van mensenhandel

Myria neemt actief deel aan de vergaderingen van het informeel netwerk van nationale rapporteurs en vergelijkbare mechanismen inzake mensenhandel. Die vergaderingen worden georganiseerd door de Europese coördinatrice van de strijd tegen de mensenhandel, mevrouw Diane Schmitt, en door het voorzitterschap van de EU. De bijeenkomst op 16 en 17 mei was met name gericht op de strafbaarstelling van het gebruik van diensten die worden verleend door slachtoffers van mensenhandel. De vergadering van 26 en 27 oktober was grotendeels gewijd aan de uitvoering van het actieplan om de risico's van mensenhandel aan te pakken en bijstand te verlenen aan de potentiële slachtoffers die de situatie in Oekraïne zijn ontvlucht.

Blue heart campaign

Zoals elk jaar steunde Myria actief de *Blue heart campaign*, die uitgaat van UNODC (United Nations Office on Drugs and Crime) en die eind juli de nationale partners samenbrengt om mensenhandel onder de aandacht te brengen, sterker op te treden tegen daders en slachtoffers de nodige hulp te bieden. Directeur Koen Dewulf nam op 30 juli deel aan het evenement waarop de minister van Justitie het woord nam in aanwezigheid van tal van eerstelijns- en andere actoren in de strijd tegen mensenhandel.

Europees Netwerk van Nationale Mensenrechteninstellingen (ENNHRI)

Myria is lid van het European Network of National Human Rights Institutions (ENNHRI), het netwerk dat de nationale mensenrechteninstellingen uit heel Europa verenigt en een veertigtal leden telt. Dit netwerk ijvert voor de bevordering en de bescherming van de mensenrechten in Europa door de ontwikkeling van nationale mensenrechteninstellingen te ondersteunen en hun samenwerking rond specifieke thema's aan te moedigen.

Myria maakt deel uit van verschillende werkgroepen binnen ENNHRI, met name de *legal working group*, de *asylum and migration working group* en de *working group on economical and social rights*.

Het ENNHRI heeft voor het zesde jaar op rij een rapport voorgelegd aan de Europese Commissie over de handhaving van de rechtsstaat. Daarin zijn de *country reports* gebundeld die de organisaties binnen het netwerk, waaronder Myria, over de situatie in hun land hebben opgesteld. Deze publicatie onderstreept de uitdagingen per land, beschrijft de acties van de nationale mensenrechteninstellingen en bevat aanbevelingen voor nationale overheden en voor de beslissingsnemers van de EU.

IOM

De Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) neemt actief deel aan de Contactvergadering Asiel die door Myria wordt georganiseerd.

Internationale delegaties

In het kader van zijn opdracht als onafhankelijk rapporteur mensenhandel heeft Myria in de loop van het jaar 2022 eveneens meerdere internationale delegaties ontvangen of ontmoet: een Bosnische delegatie op 5 oktober en een delegatie van de Council of the Baltic Sea States (CBSS) rond arbeidsexploitatie op 30 november 2022.

Europese Commissie – Meeting *Bodies of free movement of workers*

Op 18 november 2022 nam Myria in het kader van zijn opdracht inzake de richtlijn 2014/54 deel aan de 'Meeting of the Advisory Committee on Free Movement of Workers' die online werd georganiseerd door de Europese Commissie, het directoraat-generaal Werkgelegenheid, Sociale zaken en Inclusie, om de verschillende aangeduide *bodies* in de lidstaten bijeen te brengen.

Ook schreef Myria zich in het najaar van 2022 in bij het *EU Labour Mobility Practitioners' Network* dat opkomt voor meer duurzame betrokkenheid bij arbeidsmobiliteit door een vaste groep deskundigen en praktijkmensen.

Benelux Unie

De Benelux Unie is een intergouvernamenteel samenwerkingsverband ten dienste van burgers en bedrijven, dat het resultaat is van een lange geschiedenis van samenwerking tussen België, Nederland en Luxemburg. In deze Unie bestaan verschillende samenwerkingsverbanden, waaronder de in 2012 opgestarte Benelux-samenwerking inzake de bestrijding van mensenhandel.

Deze samenwerking vormde een van de prioriteiten van het Luxemburgse voorzitterschap in 2022 dat pleitte voor veiligheid zonder grenzen binnen de Benelux. In dat verband vond op 11 oktober 2022 op het Secretariaat-Generaal van de Benelux een studiedag plaats – "[Mensenhandel: Uitdagingen op het vlak van bewijsvoering in geval van arbeidsuitbuiting](#)" – waaraan Myria deelnam.

2. OVER MYRIA – INSTITUTIONELE SITUATIE

Myria, het Federaal Migratiecentrum, heet voluit het Federaal Centrum voor *de analyse van de migratiestromen, de bescherming van de grondrechten van de vreemdelingen en de strijd tegen de mensenhandel*. Myria is officieel opgericht op 15 maart 2014 als rechtsopvolger van het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en voor Racismebestrijding en behartigt zijn drie **wettelijke opdrachten** binnen een federaal kader en doet dat in zijn hoedanigheid van onafhankelijke openbare instelling. Myria is door België aangesteld als onafhankelijk nationaal rapporteur mensenhandel.

Bij een meer uitgebreide voorstelling van de wettelijke opdrachten van Myria horen de strijd tegen mensensmokkel, een specifieke waakzaamheidsopdracht ten aanzien van personen in detentie evenals de mogelijkheid om in rechte op te treden voor werknemers zonder papieren wiens loon door de werkgever is achtergehouden. Myria werd voorts door de federale overheid belast met de opdracht om maatregelen te monitoren die het vrij verkeer van werknemers ten goede dienen te komen.

Het **team** van Myria bestond in de loop van 2022 uit gemiddeld twintig voltijdse equivalenten, goed voor dertig personen die in de loop van dat jaar voor Myria hebben gewerkt. Ina Vandenberghe en Patricia Le Cocq zijn voortaan de adjuncten van Myria-directeur Koen Dewulf. Ina Vandenberghe staat mee in voor de coördinatie van de wettelijke opdrachten rond migratie: analyse van migratiestromen en waken over de grondrechten van vreemdelingen. Patricia Le Cocq neemt mee de coördinatie op van de wettelijke opdrachten in de strijd tegen mensenhandel en mensensmokkel. Allebei zijn ze aangesteld voor een periode van drie jaar.

Myria is in maart 2022 verhuisd naar het Victor Hortaplein naast het Brusselse Zuidstation. De **verhuis** was een gelegenheid om de banden tussen zes mensenrechtenorganisaties aan te halen. Myria is immers verhuisd samen met Unia, het Steunpunt tot bestrijding van armoede, Equinet en ENNHRI. Ook is het nu dichterbij het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen, dat zich op dezelfde verdieping bevindt. Een hub van mensenrechten dus.

De **Raad van Bestuur van Myria** bestaat uit tien leden die zijn aangewezen door het federale parlement. De raad tekent het algemene beleid uit, sluit de rekeningen af, bepaalt het communicatiebeleid en beslist om zich al dan niet burgerlijke partij te stellen in zaken rond mensenhandel of mensensmokkel. De Raad stelt ook de directeur aan.

De directeur staat in voor de dagelijkse werking en de budgettering, voor de uitvoering van de beslissingen van de Raad van Bestuur en voor de voorbereiding van de aanbevelingen.

Leden van de Raad van Bestuur van het Federaal Migratiecentrum op 31 december 2022

Nederlandstalige effectieve leden	Nederlandstalige plaatsvervangende leden
Mevr. Shaireen Aftab Mevr. Hanne De Roo Mevr. Ellen Desmet Dhr. Marc Michils Dhr. Jogchum Vrieling	Mevr. Tine Claus Mevr. Claudia Bonamini Mevr. Saloua El Moussaoui Dhr. Abdelkarim Bellafkih Dhr. Dirk Jacobs
Franstalige effectieve leden	Franstalige plaatsvervangende leden
Dhr. Charles-Eric Clesse Mevr. Sotieta Ngo Dhr. Hajib El Hajjaji Mevr. Bernadette Renaud Dhr. Didier Dochain	Dhr. Pierre Nilles Mevr. Pauline Tombus Dhr. Pierre-Arnaud Perrouy Mevr. Achilvie Docketh-Yemalayan Dhr. Vincent Yzerbyt

3. FINANCIËEL OVERZICHT

Deze tabel biedt een overzicht van de voornaamste cijfers uit de balans per 31 december 2022 en uit de resultatenrekening over 2022. De financiële staten werden door de bedrijfsrevisor gecontroleerd en door de Raad van Bestuur van Myria goedgekeurd.

Balans op 31 december 2022			
ACTIVA	3.337.478	PASSIVA	3.337.478
Vaste activa	157.335	Verplichtingen op lange termijn	2.503.167
Vlottende activa	3.180.143	Eigen middelen	2.503.167
• Vorderingen die binnen het jaar vervallen	634.319	• Kapitaal	834.925
• Geldbeleggingen en liquide middelen	2.526.797	• Onbeschikbare reserves	500.000
• Regularisatierekening	19.027	• Voorlopig resultaat	295.741
		• Overgedragen resultaat	872.501
		Voorzieningen	0
		Verplichtingen op korte termijn	834.311
Resultatenrekening 2022			
LASTEN	2.583.500	OPBRENGST	2.879.241
Werkingskosten	811.326	Subsidies	2.574.000
Personeelskosten	1.782.014	Projecten	303.623
Afschrijvingen	7.159	Diverse	1.618
Terugname voorzieningen	- 17.000		
RESULTAAT			295.741